

krokov, aby sa doma
oplatilo pracovať,
podnikať a žiť

OBSAH

1. DANE	3
1.1 Všeobecne	3
1.2 Právnické osoby a živnostníci	4
1.3 Daň z pridanej hodnoty (DPH)	5
1.4 Rovnaký meter pre štát a podnikateľa	5
2. ODVODY	6
2.1 Prvá fáza zavedenia odvodového bonusu (technická fáza).....	6
2.2 Druhá fáza zavedenia odvodového bonusu	6
2.3 Dôchodkový systém.....	7
3. TRH PRÁCE A ZAMESTNÁVANIE	8
3.1 Zákoník práce pre lepšie zamestnávanie a vyššie platy	8
3.2 Zníženie byrokracie pri zamestnávaní	9
4. PODNIKATEĽSKÉ PROSTREDIE	10
4.1 Zníženie administratívnej záťaže.....	10
4.2 Zníženie finančnej záťaže.....	12
4.3 Odbúranie bariér v podnikaní	12
4.4 Odstránenie deformácií podnikateľského prostredia	13
4.5 Právna istota.....	14
4.6 Opatrenia proti neplatičom.....	14
4.7 Reštrukturalizácie	15
5. ŠTÁTNA BYROKRACIA	16
5.1 Zmena organizácie štátnej správy	16
5.2 Zoštíhlenie a zefektívnenie štátnej správy	16
5.3 Zníženie byrokracie	17
5.4 Zastavenie šikanovania pokutami	18
5.5 Zjednodušenie stavebného konania	19
6. TRANSPARENTNOSŤ A BOJ PROTI KORUPCII	20
6.1 Podnikateľské subjekty, verejné obstarávanie	20
6.2 Úrady štátnej správy, funkcionári, nemocnice.....	21
6.3 Samospráva	23
VEREJNÉ FINANČIE	24

Používané skratky

DPH – daň z pridanej hodnoty
DSS – dôchodková správcovská spoločnosť
DÚ – daňový úrad
SR – Slovenská republika
FO – fyzická osoba
PO – právnická osoba
PZS – pracovná zdravotná služba
EK – emisná kontrola
STK – stanica technickej kontroly

Aktualizované dňa: 12. 9. 2015

Pripomienky a podnety posielajte na:
jana.kissova@strana-sas.sk

Občania,

ktorí pracujete, podnikáte, platíte dane, odvody, poplatky a chcete sa mať lepšie tu doma,

po viac ako desiatich rokoch prešľapovania na mieste a zároveň masívneho zhoršovania sa podnikateľského prostredia nastal opäť čas na zásadné ekonomické reformy. Ekonomické reformy a nič iné spravili pred vyše 10 rokmi zo Slovenska tигра (svetlý bod) Európy a to treba spraviť aj dnes. Menovite znížiť dane, zreformovať odvody, odbúrať bariéry a záťaž v podnikaní, obmedziť štátnu byrokráciu a zmenšiť korupciu. Jednoducho, tvoriť hodnoty sa musí znovu oplatiť.

Presne to chceme docieľiť naším ekonomickým reformným programom, ktorému sme dali názov **AGENDA 2020**. Odpustili sme si návrhy typu „chceme svetový mier“, namiesto nich radšej navrhujeme konkrétne a pomerne rýchlo vykonateľné opatrenia. Z celkom 150 návrhov je 40 vykonateľných nielen okamžite, ale aj bez dopadu na štátny rozpočet.

Realizáciu ostatných predložených návrhov sme rozplánovali na celé volebné obdobie, aby bola možná dôkladná legislatívna príprava a zároveň boli naše návrhy v súčte rozpočtovo neutrálné.

AGENDA 2020 pozostáva z veľkých reforiem – zásadná reforma odvodov (odvodový bonus), liberálny Zákonník práce, opätovné a dôsledné zavedenie rovnej dane – a z množstva drobných a konkrétnych návrhov, ktoré ako celok výrazne zlepšia podnikateľské prostredie a ktoré zo Slovenska spravia miesto, kde sa oplatí žiť, pracovať a podnikáť.

Som presvedčený, že predkladáme kvalitný ekonomický program, ktorý sme konzultovali s viacerými odborníkmi. Napríklad kapitolu k trhu práce s Ivanou Molnárovou, šéfkou Profesia s.r.o. alebo kapitolu k boju proti korupcii s Gabrielom Šipošom, šéfom Transparency International Slovensko. Zároveň sme si vedomí, že vždy je čo zlepšovať. Preto by som všetkých čitateľov, podnikateľov, zamestnancov a našich voličov chcel láskavo poprosiť o akékoľvek pripomienky smerujúce k zlepšeniu **AGENDY 2020**. Vaše pripomienky posielajte, prosím, priamo našej podpredsedníčke, Jane Kiššovej, ktorá v spolupráci s ostatnými členmi tímu (Eugen Jurzyca, Jozef Mihál, Jozef Rajtár, Ľubomír Galko, Richard Sulík) reformný program **AGENDA 2020** vypracovala. Jej mail je jana.kissova@strana-sas.sk. Budeme vám veľmi povďační.

Vaše návrhy budeme zapracovávať a neskôr predstavíme konečnú verziu ekonomického reformného programu **AGENDA 2020**. Budeme sa snažiť stretnúť aj s pravicovými politickými stranami a dúfať, že si čo najviac z nášho ekonomického reformného programu osvoja. To, samozrejme, nemení nič na skutočnosti, že bez SaS reformná vláda v tejto krajine nevznikne.

S pozdravom,
Richard Sulík,
predseda

1. Dane

Znížime dane a zjednodušíme ich výber

1.1 Všeobecne

- 1.1.1. vrátime rovnú daň z príjmov na úroveň 19% (k 1. 1. 2017)
- 1.1.2. znížime sadzbu rovnej dane z príjmov na úroveň 15% (k 1. 1. 2019) ¹
- 1.1.3. vrátime sadzbu dane vyberanej zrážkou z 35% na 19% (k 1. 1. 2017) a 15% (k 1. 1. 2019) ²
- 1.1.4. zrušíme daňové licencie
- 1.1.5. predĺžime dobu na predloženie dokumentácie vyžadanej správcom dane, zo súčasných 15 dní na 30 dní
- 1.1.6. zavedieme jednotný strop pre platby v hotovosti vo výške 15 tisíc eur ³
- 1.1.7. zjednodušíme podávanie daňových priznaní pre rezidentov, ktorí nemajú na Slovensku príjmy ⁴
- 1.1.8. skrátime možnosť zdržiavať DPH na maximálne 4 mesiace v dôsledku prebiehajúcej daňovej kontroly ⁵
- 1.1.9. umožníme znížiť základ dane o pokuty, ktoré boli vyrubené v rámci podnikateľskej činnosti

1 Rušenie výnimiek pravidla prináša vyššie výnosy pre štátny rozpočet. Navrhujeme použiť všetky takéto výnosy na zníženie plošnej sadzby z dane z príjmu.

2 Dnes sa zdaňuje zrážkovou daňou vo výške 35% príjem zo zahraničia zo všetkých krajín, s ktorými nemá Slovensko uzavretú dohodu o zamedzení dvojitého zdanenia (podľa ust. § 43 ods. 1 Zákona o dani z príjmu).

3 Dnes je podľa Zákona č. 394/2012 Z.z. o obmedzení platieb v hotovosti zavedený strop na platby v hotovosti:

- pre podnikateľov 5 tisíc eur,
- pre fyzické osoby 15 tisíc eur.

Nevidíme dôvod na takúto asymetriu. Zároveň si myslíme, že strop 5 tisíc eur pre hotovostné platby podnikateľov je v praxi zbytočne obmedzujúci.

4 Daňovým rezidentom je dnes fyzická osoba, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt alebo sa v posudzovanom roku zdržiava na území SR aspoň 183 dní. Daňový rezident SR má povinnosť podať v SR daňové priznanie zo všetkých príjmov, ktoré v danom roku dosiahol na celom svete. V prípade, že občan SR má na území SR trvalý pobyt, ale pracuje alebo študuje v zahraničí, navrhujeme, aby rozhodujúce bolo, kde sa reálne v danom roku zdržiava, nie kde má trvalý pobyt. Takíto občania SR tak nebudú zatažovaní byrokratickou povinnosťou podať daňové priznanie v SR.

5 Daňový úrad bude môcť zdržiavať DPH v dôsledku prebiehajúcej daňovej kontroly max. 4 mesiace, pričom doba na výkon daňovej kontroly ostane aj naďalej jeden rok. Ak neboli zistené pochybenia vedúce ku kráteniu dane, bude DÚ povinný od začiatku druhého mesiaca po koniec štvrtého mesiaca zaplatiť dotknutej firme úrok vo výške 15% (takto nastavený je sankčný úrok voči daňovníkovi, teda vice versa, primerané nastavenie). Prvý mesiac zdržiavanej DPH nebude úročený, a to bez ohľadu na zistenia.

1.2 Právnické osoby a živnostníci

- 1.2.1. umožníme uplatniť si daňovú stratu podľa slobodného rozhodnutia daňovníka ⁶
- 1.2.2. zavedieme postupné odpisovanie majetku podľa slobodného rozhodnutia daňovníka ⁷
- 1.2.3. zvýšime limit paušálnych výdavkov živnostníkov na 60-násobok životného minima ⁸
- 1.2.4. zvýšime strop pre platenie preddavkov pri „poslednej známej daňovej povinnosti“ pre daň z príjmu FO z 2500 na 5000 eur
- 1.2.5. zrušíme superodpočítateľné položky ⁹

***Opäť zavedieme rovnú daň.
Jednoduchú, bez výnimiek a nízku.***

6 Od zdaňovacieho obdobia 2014 si daňový základ možno znížiť každý rok presne o jednu štvrtinu strát z predchádzajúcich rokov. Ak je základ dane vyšší ako jedna štvrtina daňovej straty, podnikateľ zaplatí daň z príjmu. Ak je základ dane nižší, podnikateľ prichádza o možnosť odpočítať časť daňovej straty presahujúcu jednu štvrtinu. Po zliberalizovaní odpisovania daňovej straty sa daňovník sám rozhodne, v ktorom roku akú časť daňovej straty umorí. Toto mu umožní variabilne narábať so stratou a tak si znížovať daňový základ a daň podľa toho, ako sa mu v podnikaní darilo.

7 V súčasnosti je odpisovanie majetku pre podnikateľov komplikované a limitujúce. Existuje 6 odpisových skupín, pričom doba odpisovania majetku je od 4 do 40 rokov. Postupným zliberalizovaním odpisovania majetku dosiahneme stav, keď sa daňovník sám rozhodne, v ktorom roku a v akej výške bude majetok odpisovať. Toto zlepší možnosť riadenia cash-flow. Pri odpísaní 100% z nadobúdacej ceny majetku v prvom roku si daňovník zníži svoje daňové povinnosti už v roku, v ktorom investoval do svojho podnikania, čo pomôže ďalšiemu jeho rozvoju.

8 Táto suma predstavuje približne 12 000 eur ročne.

9 V roku 2015 zaviedla vláda nový typ zvýhodnenia daňovníkov, ktorí vykonávajú výskum a vývoj, takzvanú superodpočítateľnú položku. Zahraničné štúdie síce potvrdzujú, že podobné výnimky vedú k zvýšeniu výpadku vo verejných financiách, ale neprejavujú sa vo vyššej efektívnosti firiem, ktoré ich dostali. Zjednodušene: Firma zaplatí nižšie dane a výsledok výskumu je nula. Štát nedokáže posúdiť, či sa vo firmách naozaj robí vedecký výskum.

1.3 Daň z pridanej hodnoty (DPH)

- 1.3.1. zúžime povinnosť platiť zábezpeku pri registrácii platcu DPH len na tie subjekty, ktoré daňový úrad eviduje ako neplatičov¹⁰
- 1.3.2. zrušíme povinnosť uvádzať Poznámky ako súčasť daňového priznania pre spoločnosti, ktorých účtovná závierka nepodlieha povinnému auditu
- 1.3.3. zrušíme povinnosť podnikateľa odviešť DPH za dodávateľa - neplatiča¹¹
- 1.3.4. zjednotíme a znížime DPH na sadzbu, ktorá je rozpočtovo neutrálna

1.4 Rovnaký meter pre štát a podnikateľa¹²

- 1.4.1. umožníme uplatniť si ako daňový náklad reálne spotrebované pohonné hmoty¹³
- 1.4.2. umožníme uplatniť si ako daňový náklad reprezentačné do výšky 1% zo základu dane
- 1.4.3. zavedieme jednotný limit pre daňový náklad na reklamný predmet vo výške 50 eur¹⁴
- 1.4.4. zjednotíme benefity pre zamestnancov v štátnej správe a súkromnej sfére¹⁵

10 Pri registrácii platiteľa DPH daňové úrady vyžadujú zábezpeku na daň vo výške 1 000 až 500 000 eur, túto sumu musí poskytnúť žiadateľ o registráciu bez nároku na úrok a daňový úrad ju vráti až po 13 mesiacoch. Na rozhodnutie o registrácii má daňový úrad lehotu 60 dní.

11 Podľa ust. § 69 ods. 14 zákona č. 222/2004 Z.z. o DPH platiteľ, ktorému je alebo má byť dodaný tovar alebo služba v tuzemsku, ručí podľa ust. § 69b za daň z predchádzajúceho stupňa uvedenú na faktúre, ak dodávateľ daň uvedenú na faktúre nezaplatil alebo sa stal neschopným zaplatiť daň a platiteľ v čase vzniku daňovej povinnosti vedel alebo na základe dostatočných dôvodov vedieť mal alebo vedieť mohol, že celá daň alebo časť dane z tovaru alebo služby nebude zaplatená, a to v prípadoch, keď:

- a) protihodnota za plnenie, uvedená na faktúre, je bez ekonomického opodstatnenia neprimerane vysoká alebo neprimerane nízka,
- b) uskutočnil zdaniteľný obchod s platiteľom počas obdobia, v ktorom bol tento platiteľ zverejnený v zozname platiteľov DPH, u ktorých nastali dôvody na zrušenie registrácie,
- c) v čase vzniku daňovej povinnosti bol jeho štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu alebo spoločníkom štatutárny orgán, člen štatutárneho orgánu alebo spoločník platiteľa, ktorý dodáva tovar alebo službu. V prípade, že daň uvedenú na faktúre dodávateľ v lehote splatnosti neuhradil alebo uhradil len jej časť, je povinný daň uhradiť platiteľ, ktorý ručí za daň.

12 Čo je pre štát „povoleným“ výdavkom, nech je pre podnikateľa odpočítateľnou položkou od základu pre výpočet dane.

13 V súčasnosti platí pre podnikateľa, že ak je spotreba auta podľa „techničáku“ x litrov a reálna spotreba je vyššia (lebo sa napríklad s referentským autom jazdí len po meste a krátke trate), tak rozdiel si podnikateľ nemôže dať do nákladov. V štátnej správe je to paradoxne povoleným výdavkom.

14 V súčasnej dobe je to 17 eur. Ani v štátnej správe nebude povolené nakupovať darčeky / reklamné predmety vo výške vyššej ako 50 eur.

15 Štátna správa, hospodáriaci dlhodobo s deficitom, nebude môcť poskytovať zamestnancom také benefity, ktoré nie sú pre podnikateľa možným daňovým nákladom (napr. rekreácie, koncerty, lístky do fitness, atď.).

2. Odvody

Zavedieme odvodový bonus, aby ste platili menej

2.1 Prvá fáza zavedenia odvodového bonusu (technická fáza)

- 2.1.1. zavedieme superhrubú mzdu¹⁶
- 2.1.2. zavedieme jednotný základ pre výpočet dane a odvodov¹⁷
- 2.1.3. zavedieme jednu daň, jeden odvod na sociálne poistenie, jeden odvod na zdravotné poistenie
- 2.1.4. zavedieme spoločné ročné zúčtovanie všetkých príjmov daňovníka
- 2.1.5. znížime administratívne povinnosti živnostníkov a zamestnávateľov¹⁸

2.2 Druhá fáza zavedenia odvodového bonusu

- 2.2.1. znížime sadzby odvodov významnou mierou¹⁹
- 2.2.2. zdobrovoľníme odvody na nemocenské poistenie a poistenie v nezamestnanosti
- 2.2.3. nahradíme zdravotné odvody z dividend odvodovým bonusom²⁰
- 2.2.4. zavedieme jednu štátnu dávku, ktorá nahradí súčasné nezdaniteľné časti a systém súčasných štátnych dávok

¹⁶ Dnešná „hrubá mzda“ je umelo zavedená veličina, ktorá nehovorí, akú mzdu zamestnanec dostane (čistá mzda) a ani aký má zamestnávateľ mzdový náklad (cena práce). Navrhujeme vytvoriť „superhrubú mzdu“ (súčet hrubej mzdy a odvodov zamestnávateľa), ktorá bude predstavovať ekvivalent príjmov živnostníka.

¹⁷ Dnešná hrubá mzda zamestnanca je základ pre výpočet odvodov zamestnávateľa a tiež odvodov zamestnanca. Avšak pre výpočet dane z príjmu sa používa iný základ, a to hrubá mzda znížená o odvody zamestnanca. Vytvorením jednotného základu pre výpočet daní a odvodov (superhrubá mzda) a primeraným upravením sadzieb dôjde k zjednodušeniu výpočtu daní a odvodov.

¹⁸ Odvodový bonus je nutné realizovať v dvoch fázach, prvou je technická časť a druhou preklopenie sociálneho systému na jednotnú štátnu dávku. Medzi týmito dvomi fázami musí uplynúť jeden rok. Po realizácii prvej časti dôjde k výraznému zníženiu administratívnych povinností živnostníkov a zamestnávateľov – platíť sa budú už len dva odvody (namiesto dnešných 8), potrebné bude už len jedno priznanie (voči Finančnej správe SR) a bude existovať už len jeden vymeriavací základ.

¹⁹ Link: <http://sulik.sk/odvodovy-bonus-zmena-paradigmy/>

²⁰ Odvodový bonus predpokladá, že každý jeden daňovník bude platíť odvody z akýchkoľvek príjmov, avšak len po pomerne nízko stanovený strop vo výške desaťnásobku životného minima (cca 1 980 eur). Bude úplne jedno, akými príjmami bude tento strop dosiahnutý (zo závislej činnosti, zo živnosti, z prenájmu, z dividend a pod.) a z akýchkoľvek príjmov nad tento strop sa odvody platíť nebudú.

- 2.2.5. zavedieme mimoriadne štátne dávky pre mimoriadne životné situácie ²¹
- 2.2.6. zavedieme jednotný výber daní a odvodov
- 2.2.7. ročné daňové a odvodové priznanie pripraví Finančná správa SR ²²
- 2.2.8. znížime administratívnu náročnosť odvodového systému a sociálnej oblasti zásadnou mierou ²³
- 2.2.9. zrušíme povinné minimálne odvody pre živnostníkov ²⁴

2.3 Dôchodkový systém

- 2.3.1. postupne posilníme mieru solidarity v I. pilieri ²⁵
- 2.3.2. primerane znížime odplaty pre dôchodkové správcovské spoločnosti
- 2.3.3. postupne zvýšime príspevky do II. piliera na 9% ²⁶
- 2.3.4. zavedieme povinnú účasť v II. pilieri od 35 rokov života len do naštrenia sumy potrebnej na vyplácanie doživotného dôchodku, najmenej vo výške životného minima ²⁷
- 2.3.5. zvýšime nezdaniteľnú časť základu dane na dobrovoľné príspevky do II. piliera

***Znížime a zjednodušíme odvody.
Zavedieme odvodový bonus.***

²¹ Mimoriadne štátne dávky navrhujeme v odvodovom bonuse tieto:

Mimoriadna štátna dávka pre dieťa do veku 15 rokov, mimoriadna štátna dávka pre osamelú matku, mimoriadna štátna dávka pre invalidov.

²² Daňovník pripravené priznanie buď potvrdí alebo upraví.

²³ Prechodom na jednotnú štátnu dávku dôjde k zjednodušeniu štátnej administratívy, ktoré si dnes zrejme nedokážeme predstaviť. Takmer stovka sociálnych dávok, okolo tristo parametrov, desiatky výnimiek a špeciálnych pravidiel... To všetko bude nahradené jedným systémom zúčtovania, ktorý na jednej strane (tok peňazí od občana k štátu) bude obsahovať daň z príjmu, sociálny odvod a zdravotný odvod a na druhej strane (od štátu k občanovi) základnú štátnu dávku a najviac štyri mimoriadne štátne dávky.

²⁴ Všetci živnostníci budú platiť odvody len zo svojich skutočných príjmov.

²⁵ Akékoľvek existujúce dôchodkové nároky vyplývajúce zo súčasných zákonov ostanú zachované.

²⁶ V súčasnosti platí zákon č. 43/2004 Z.z. o starobnom dôchodkovom sporení, podľa ktorého do r. 2017 každoročne porastie odvod do II. piliera o 0,25 percentuálneho bodu až do výšky 6 % z vymeriavacieho základu. Presadíme ústavný zákon na ochranu II. piliera.

²⁷ Časť nasporenej sumy presahujúcej sumu potrebnú na doživotný dôchodok vo výške životného minima, bude môcť sporiteľ čerpať formou programového výberu podľa vlastného uváženia.

3. Trh práce a zamestnávanie

Zavedieme Zákonník práce, ktorý vytvorí pracovné miesta

3.1 Zákonník práce pre lepšie zamestnávanie a vyššie platy

- 3.1.1. zjednotíme mzdové zvýhodnenie (príplatok) za prácu v nedeľu a počas sviatkov na úroveň 25% ²⁸
- 3.1.2. zrušíme sadzby minimálnych mzdových nárokov ²⁹
- 3.1.3. minimálnu mzdu nahradíme odvodovým bonusom
- 3.1.4. zrušíme definíciu závislej činnosti ³⁰
- 3.1.5. zjednotíme a zjednodušíme pravidlá pre dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru - doterajšie tri formy dohôd nahradíme jedinou ³¹
- 3.1.6. zjednodušíme pravidlá pri výpočte nároku na dovolenku a stravovanie zamestnancov ³²
- 3.1.7. znížime maximálnu náhradu mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa z 36 mesiacov na 6 mesiacov
- 3.1.8. zrušíme zodpovednosť zamestnávateľa za agentúru dočasného zamestnávania vo veci dodržiavania rovnakých podmienok pre kmeňových a agentúrnych zamestnancov ³³
- 3.1.9. znížime zákonné obmedzenia pri dočasnom pridelení zamestnancov medzi zamestnávateľmi ³⁴

28 Mzdové zvýhodnenie za prácu počas sviatkov znížime z 50% na 25%. V súčasnosti neexistuje mzdové zvýhodnenie za prácu v nedeľu, zavedieme ho vo výške 25%.

29 6 úrovni minimálnej mzdy podľa ust. § 120.

30 Podľa ust. § 1 ods. 2 a 3. navrhujeme, aby si zamestnávateľ a zamestnanec po vzájomnej dohode vybrali formu spolupráce, či už zamestnaneckú alebo subdodávateľskú (teda zmluvu uzavrú podľa Zákonníka práce, Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákoníka). Každá z uvedených foriem má výhody aj nevýhody, štát však nemá vstupovať do slobodnej voľby týchto dvoch zmluvných strán, ani zvýhodňovať ktorúkoľvek z nich.

31 Dnes Zákonník práce umožňuje dohodu o vykonaní práce, dohodu o pracovnej činnosti a dohodu o brigádnickej práci študentov. Rozdiel medzi nimi je najmä v rozsahu pracovného času - na dohodu o vykonaní práce je možné pracovať max. 350 hodín v kalendárnom roku, na dohodu o pracovnej činnosti max. 10 hodín týždenne a na dohodu o brigádnickej práci študentov v priemere max. 20 hodín týždenne. Ďalšie rozdiely sú napríklad v možnostiach jednostranného vypovedania dohody. Tieto rozdiely nemajú opodstatnenie - napríklad preto, lebo jedna a tá istá osoba môže mať s tým istým zamestnávateľom uzatvorených viac dohôd rôznej formy. Navrhujeme všetky tri formy dohôd nahradiť jedinou formou dohody o práci mimo pracovného pomeru.

32 Navrhujeme zjednodušenie pravidiel pri výpočte nároku na dovolenku v prípade, že pracovný pomer netrval celý rok, resp. ak zamestnanec nevykonával prácu počas celého roka. Za každý celý kalendárny mesiac nepretržitého trvania toho istého pracovného pomeru má mať zamestnanec nárok na jednu dvanásťtinu dovolenky za kalendárny rok. Za každých 21 neodpracovaných zmien v kalendárnom roku môže zamestnávateľ krátiť dovolenku o jednu dvanásťtinu. Zamestnávateľ môže zabezpečiť zamestnancom stravovanie formou teplého jedla, stravovacích poukážok alebo priamo formou finančného príspevku. Všetky uvedené formy budú pre zamestnancov príjmom oslobodeným od dane a odvodov.

33 Podľa ust. § 58 ods. 10.

34 Od 1. marca 2015 nie je možné slobodné uzatváranie zmlúv medzi dvoma subjektami podľa Obchodného zákoníka (zmluvy o poskytnutí služieb a pod.) v prípade tzv. maskovaného dočasného pridelenia. V prípade, že sa spoločnosti A a B dohodnú na zmluve, podľa ktorej zamestnanci spoločnosti A vykonajú v prospech spoločnosti B práce, ktoré sú predmetom činnosti spoločnosti B, práce budú vykonávať prevažne v priestoroch spoločnosti B, prevažne pracovnými prostriedkami spoločnosti B a pod vedením vedúceho zamestnanca spoločnosti B, musia uzavrieť dohodu o dočasnom pridelení podľa ust. § 58 Zákonníka práce. Navrhujeme zrušenie tohto obmedzujúceho ustanovenia Zákonníka práce.

3.2 Zníženie byrokracie pri zamestnávaní

- 3.2.1. zrušíme nezmyselné alebo duplicitné povinnosti zamestnávateľov pri zamestnávaní ³⁵ :
- ✓ zjednotíme formu komunikácie zamestnávateľov so Sociálnou poisťovňou, zdravotnými poisťovňami a daňovým úradom na elektronickú
 - ✓ zrušíme povinnosť zamestnávateľa archivovať výplatné pásky ³⁶
- 3.2.2. zrušíme povinnosť zamestnávateľa zasielať štatistickému úradu ³⁷:
- ✓ štvrtročný výkaz o práci
 - ✓ ročný výkaz o úplných nákladoch práce
- 3.2.3. zrušíme povinnosti vyplývajúce zo Zákona o ochrane osobných údajov presahujúce rámec požadovaný európskou legislatívou:
- ✓ povinnosť ustanoviť zodpovednú osobu ³⁸
 - ✓ povinnosť vypracovať bezpečnostný projekt ³⁹
 - ✓ registračnú povinnosť pre informačné systémy s osobnými údajmi ⁴⁰
 - ✓ povinné skúšky na Úrade pre ochranu osobných údajov ⁴¹
- 3.2.4. Predĺžime lehotu na odhlásenie zamestnanca z pôvodného jedného dňa na 8 dní

Zliberalizujeme Zákoník práce.

³⁵ Tento bod vznikol v spolupráci so spoločnosťou Profesia.

³⁶ Zrušíme povinnosť archivovať výplatné pásky v papierovej podobe a v podobe mailu zaslaného zamestnancovi. Archivujú sa v elektronickom systéme, bez možnosti spätnej modifikácie.

³⁷ Tento bod vznikol v spolupráci so spoločnosťou Profesia.

³⁸ Podľa ust. § 23 a nasl. Zákona č. 122/2013 Z.z.

³⁹ Podľa ust. § 20 a nasl. Zákona č. 122/2013 Z.z.

⁴⁰ Podľa ust. § 34 a nasl. Zákona č. 122/2013 Z.z.

Každá povinnosť registrácie IS vyžaduje

- i) povinnosť uhradiť poplatok,
- ii) uskutočniť zmeny pôvodných registrácií,
- iii) vypracovať bezpečnostný projekt.

IS môže byť napr. databáza zákazníkov, dodávateľov, atď. V mnohých krajinách EÚ (Nemecko, Rumunsko, Veľká Británia, Česká republika) registračná povinnosť ani s tým súvisiace poplatky neexistujú.

⁴¹ Podľa ust. § 24 Zákona č. 122/2013 Z.z.

4. Podnikateľské prostredie

Odlahčíme podnikateľov od zbytočnej byrokracie a dáme im právne istoty

4.1 Zníženie administratívnej záťaže

- 4.1.1. umožníme nahradiť gastrolístky peniazmi ⁴²
- 4.1.2. zrušíme povinnosť tvoriť rezervný fond v obchodných spoločnostiach ⁴³
- 4.1.3. zrušíme povinnosť uchovávať cenové evidencie po dobu troch rokov ⁴⁴
- 4.1.4. zjednodušíme a sprehľadníme opatrenia BOZP v jednom zrozumiteľnom právnom predpise ⁴⁵
- 4.1.5. zrušíme povinnosť pre malé a stredné firmy mať Program vlastnej činnosti ⁴⁶
- 4.1.6. zrušíme povinnosť pre malé a stredné firmy mať Organizačný poriadok

42 Hodnota príspevku na jedlo zostane nezmenená. Zamestnávateľ bude môcť tento príspevok uhradiť zamestnancovi v peniazoch, nie cez gastrolístky. Možnosť gastrolístkov ostane, fakultatívne.

43 Vedenie povinného rezervného fondu v obchodných spoločnostiach je výlučne účtovnou operáciou, ktorá nemá vplyv na skutočné hospodárenie. Prostriedky alokované v týchto fondoch nie sú v skutočnosti viazané na reálnom bankovom účte alebo v hotovosti, samotný podnikateľ ich môže ľubovoľne použiť.

44 Ust. § 13 zákona č. 18/1996

V súčasnosti sa táto povinnosť vzťahuje na všetky spoločnosti s výnimkou malých firiem.

Po zavedení tohto pravidla sa bude táto povinnosť vzťahovať len na spoločnosti s regulovanými cenami.

45 Zoznam konkrétnych opatrení presahuje rámec tohto dokumentu.

46 Podľa ust. § 20 zákona č. 297/2008 o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti musia desiatky tisíc malých a stredných firiem vypracúvať tzv. Programy vlastnej činnosti povinnej osoby - t. j. de facto vnútropodnikové smernice, upravujúce boj proti legalizácii príjmov súvisiacich napríklad s možným financovaním terorizmu.

V ust. § 5 tohto zákona je vymedzený príliš široký okruh firiem a inštitúcií, na ktoré sa takáto povinnosť vzťahuje. Patria medzi ne napríklad všetky firmy, ktoré majú v predmete podnikania uvedenú činnosť ekonomických alebo organizačných poradcov. To zahŕňa tisíce malých firiem, často jednoosobových s. r. o., pri ktorých je možnosť reálne takéto smernice využiť minimálna.

- 4.1.7. zrušíme povinnosť zasielať príslušnému úradu oznámenie o predajnom a prevádzkovom čase⁴⁷
- 4.1.8. zredukujeme povinnosti značení súvisiacich so zákazom fajčenia v maloobchodných priestoroch⁴⁸
- 4.1.9. znížime administratívnu náročnosť získania kompenzácie za zvýšené náklady obhospodarovania v chránených územiach NATURA 2000⁴⁹
- 4.1.10. zrušíme povinnosť pre živnostníkov a podnikateľov viesť správu registratúry, táto ostane len pre orgány štátnej správy a miestnej samosprávy⁵⁰

Odbúrame bariéry v podnikaní.

47 Obce stanovujú nariadením pravidiel prevádzkového a predajného času, je to v zákone č. 369/1990 Zb. O obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, v ust. § 4 ods. 3 písm. i), ktoré znie: „plní úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa a utvára podmienky na zásobovanie obce; určuje nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb a spravuje trhoviská“. Pokiaľ podnikateľ prevádzkuje svoju prevádzku v súlade s týmto nariadením, je nadbytočné oznamovať obci jeho otváracie hodiny.

48 Zrušíme povinnosť mať vývesku o zákaze fajčenia podľa zákona č. 377/2004 Z.z. pre prevádzky iné ako reštauračné a príbuzné.

49 Zrušíme prírode škodiace dotácie na spaľovanie biomasy okrem energetických plodín a odpadu z dreva. Prehodnotíme dotačný Program rozvoja vidieka, s cieľom zapojiť miestnych obyvateľov do agro-environmentálnych farmárskych programov s nárokovateľným kompenzačným príspevkom na základe zmluvy o poskytovaní služieb vo verejnom záujme (tzv. zmluvy o sústave Natura 2000). Zameriame sa na spracovanie Plánov manažmentu krajiny v chránených územiach v úzkej spolupráci s miestnymi skupinami tak, aby boli využiteľné pre rozvoj vhodných hospodárskych aktivít v regiónoch, ktoré aj zvyšia zamestnanosť.

50 V súčasnosti má túto povinnosť v zmysle zákona č. 395/2002 Z.z. o archívoch a registratúrach každá fyzická aj právnická osoba, z činnosti ktorej vzniká registratúra (ust. § 2 ods. 16), čo je natoľko široká definícia, že zahŕňa prakticky všetky. Okrem povinnosti mať registratúrny plán a viesť podľa neho všetky záznamy a dokumenty ide aj o povinnosti ako napr. dať si schváliť registratúrny plán príslušnému štátnemu archívu, dať si schváliť vyradovanie a likvidáciu registratúrnych záznamov atď. Je to zbytočná a zaťažujúca povinnosť, s ktorou súvisia ďalšie obmedzenia (napr. viesť správu registratúry môže len osoba s úplným stredoškolským vzdelaním, čo v praxi znamená, že evidenciu pošty nemôže vykonávať pracovník bez maturity. Týmto opatrením by sa zrušili všetky tieto povinnosti. Ostanú len povinnosti archivácie v zmysle príslušných zákonov, napr. účtovná a mzdová agenda v zmysle Zákona o účtovníctve atď.

4.2 Zníženie finančnej záťaže

- 4.2.1. zrušíme pracovnú zdravotnú službu pre I. a II. kategóriu ⁵¹
- 4.2.2. zvýšime hranice pre povinné audity firiem na úroveň vyžadovanú legislatívou EÚ ⁵²
- 4.2.3. zrušíme povinné preškolenie vodičov ⁵³
- 4.2.4. zrušíme 2%odvod umelcov
- 4.2.5. zrušíme koncesionárske poplatky ⁵⁴
- 4.2.6. zdobrovoľníme sociálny fond
- 4.2.7. znížime registračný poplatok za nové auto na jednotnú sumu 33 eur ⁵⁵
- 4.2.8. zrušíme zákaz predaja potravín po uplynutí doby minimálnej trvanlivosti ⁵⁶

4.3 Odbúranie bariér v podnikaní

- 4.3.1. znížime počet viazaných živností ⁵⁷
- 4.3.2. presunieme viaceré z remeselných a viazaných živností do voľných živností ⁵⁸
- 4.3.3. zrušíme povinnosť ohlasovať voľné živnosti na živnostenskom úrade ⁵⁹

51 V súčasnosti zavedená PZS pre 4 kategórie rizika poškodenia zdravia neprimerane administratívne aj finančne zťažuje podnikateľov aj zamestnancov. Navrhujeme preto pre I. a II. kategóriu PZS zrušiť, nakoľko do I. kategórie sú zaradené práce, „pri ktorých nie je riziko poškodenia zdravia zamestnanca vplyvom práce a pracovného prostredia“. A do II. kategórie sú zaradené „práce, pri ktorých vzhľadom na riziko nie je predpoklad poškodenia zdravia“. Povinnosti pre III. a IV. kategóriu zachováme.

52 Zákon o účtovníctve - zmeníme kritériá v ust. § 19 ods. 1 písm. a) na úroveň minimálnych požiadaviek Európskej únie. Podmienka celkovej sumy majetku účtovnej jednotky pre účely splnenia podmienky povinného auditu sa navrhuje zvýšiť z 1 na 4 milióny eur, podmienka hodnoty čistého obratu sa navrhuje zvýšiť z 2 na 8,8 mil. eur, a podmienka priemerného počtu zamestnancov z 30 na 50.

53 Navrhujeme odstrániť nezmyselnú duplicitnú povinnosť povinného preškolenia zamestnancov pre vedenie služobného motorového vozidla tým zamestnancom, ktorí nie sú vodičmi z povolania. Ak je vlastníctvo vodičského preukazu dostatočným oprávnením pre vedenie súkromného motorového vozidla, musí platiť aj pre firemné vozidlo.

54 Aj pre fyzické aj pre právnické osoby.

55 Podľa ust. § 7 zákona č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch sú stanovené rôzne sumy za registráciu osobných motorových vozidiel, a to v závislosti od výkonu motora alebo zdroja energie. Tieto poplatky sa pohybujú od sumy 33 eur až po sumu 2 997 eur. Nakoľko ide o administratívny úkon, ktorého náročnosť nijako nesúvisí s parametrami kategorizácie, zjednotíme registračný poplatok na sumu zodpovedajúcu náročnosti tohto administratívneho úkonu na sumu 33 eur.

56 Zákaz predaja potravín po uplynutí dátumu spotreby (čerstvé výrobky, mäso, jogurty, atď.) ostane zachovaný, zmena sa bude týkať len zrušenia zákazu predaja potravín po uplynutí doby minimálnej trvanlivosti (konzervy, strukoviny, cestoviny, atď.)

57 Konkrétny zoznam obsahuje desiatky položiek a je nad rámec tohto dokumentu.

58 Podmienkou prevádzkovania remeselnej živnosti je odborná spôsobilosť získaná vycúčením v odbore (ust. § 21 zákona č. 455/1991 a súvisiace), podmienkou prevádzkovania viazanej živnosti je odborná spôsobilosť získaná inak (uvedené v prílohe č. 2 zákona 455/1991 Zb.).

59 Na ohlásenie voľnej živnosti postačí registrácia živnostníka na Finančnej správe SR. Na základe toho môže vykonávať akúkoľvek z voľných živností bez toho, aby ich jednotlivito ohlasoval.

- 4.3.4. znížime výšku minimálneho základného imania spoločností s ručením obmedzeným na 1 euro ⁶⁰
- 4.3.5. zrýchlíme proces likvidácie firiem a ich výmazu z obchodného registra ⁶¹
- 4.3.6. stanovíme nárokovateľné podmienky pravidiel udelenia dopravných licencií ⁶²
- 4.3.7. zrušíme povinné členstvo v týchto komorách:
 - ✓ Slovenská komora daňových poradcov
 - ✓ Komora veterinárnych lekárov
 - ✓ Slovenská komora audítorov
 - ✓ Slovenská komora stavebných inžinierov
 - ✓ Slovenská komora architektov
 - ✓ Komora geodetov a kartografov
 - ✓ Komora reštaurátorov
 - ✓ Slovenská komora patentových zástupcov
- 4.3.8. zrušíme zákaz poplatkov za prednostné vyšetrenie u lekára
- 4.3.9. zrušíme zákaz poplatkov u lekára za vyšetrenia, ktoré nemajú zazmluvnené so zdravotnou poisťovňou
- 4.3.10. zrušíme bariéry, ktoré obmedzujú predaj poľnohospodárskej pôdy ⁶³
- 4.3.11. zrušíme povinné kvóty slovenskej hudby v rádiách

4.4 Odstránenie deformácií podnikateľského prostredia

- 4.4.1. zrušíme investičné stimuly
- 4.4.2. do plošného zrušenia poľnohospodárskych dotácií v celej EÚ požadujeme zvýšenie dotácií pre slovenských poľnohospodárov na úroveň starých členských krajín EÚ. Eurofondy v oblasti poľnohospodárstva musia byť po splnení jednotných a jasných podmienok nárokovateľné
- 4.4.3. presunieme eurofondy do verejných infraštruktúrnych investícií (toto sa netýka dotácií v poľnohospodárstve do tých čias, kým ich nezruší celá EÚ)

⁶⁰ Existencia základného imania je viac právnou fikciou ako reálnym ekonomickým nástrojom. Povinná výška minimálneho základného imania môže byť pre poctivých začínajúcich podnikateľov prekážkou začiatku podnikania. V skutočnosti, keďže sa prostriedky základného imania nemusia reálne viesť napr. na bankovom účte, ide viac-menej o administratívnu povinnosť, ktorú je jednoduché obísť len fiktívnym zložením finančných prostriedkov v hotovosti. Ručenie za záväzky spoločnosti bude vo výške, ktorú si podnikateľ sám určí (do tejto výšky bude ručiť konateľ vlastným majetkom) a túto sumu povinne uvedie do obchodného registra, aby obchodní partneri vedeli, v akej výške konateľ ručí vlastným majetkom.

⁶¹ Za týmto účelom stanovíme daňovému úradu pevnú lehotu 60 dní, v rámci ktorej musí vydať súhlas správcu dane na výmaz spoločnosti z obchodného registra. Nevydanie súhlasu v danej lehote bude možné len v prípade, ak daňový úrad zistí porušenie zákona zo strany dotknutej obchodnej spoločnosti.

⁶² Zmena zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, kde sa jasne zadefinujú požiadavky na udelenie licencie. Po ich splnení bude udelenie dopravnej licencie nárokovateľné.

⁶³ Dnes štát obmedzuje práva predávajúceho pri predaji poľnohospodárskej pôdy tak, že reguluje okruh kupujúcich a vytvára komplikovaný proces pri predaji. Opatrenia obmedzujúce predaj pôdy nahrávajú veľkým poľnohospodárskym podnikom a znemožňujú malým majiteľom pôdy uplatňovať svoje právo voľne nakladať so svojím majetkom.

4.5 Právna istota

- 4.5.1. zmeny uvedených zákonov budeme prijímať len s účinnosťou k 1. januáru ⁶⁴
- ✓ Zákoník práce
 - ✓ Zákon o dani z príjmu
 - ✓ Zákon o dani z pridanej hodnoty
 - ✓ zákony o špecifických spotrebných daniach
 - ✓ Zákon o správe daní a poplatkov
 - ✓ Zákon o sociálnom poistení
 - ✓ Zákon o zdravotnom poistení
- 4.5.2. zavedieme povinnosť pre úrady bezplatne poskytovať a zverejňovať na oficiálnom webovom sídle záväzné stanoviská ⁶⁵
- 4.5.3. zavedieme pravidlo, keď odmena exekútora nesmie presiahnuť výšku pohľadávky bez príslušenstva ⁶⁶

4.6 Opatrenia proti neplatičom

- 4.6.1. umožníme podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu aj v prípade jedného veriteľa s pohľadávkou staršou ako 30 dní po splatnosti ⁶⁷
- 4.6.2. zavedieme nevyrátiteľnú fikciu záväzku pre neuhradenú faktúru, ktorú ak si podnikateľ uviedol do kontrolného výkazu DPH, je možné považovať za exekučný titul ⁶⁸
- 4.6.3. umožníme, aby v prípade, ak je obstarávateľom štát, boli vyplácané platby zhotoviteľovi podmienené úhradou za predchádzajúce práce, ktoré subdodávateľa pre tohto obstarávateľa na danej zákazke už vykonali
- 4.6.4. umožníme platby zadávateľa priamo subdodávateľovi po splnení určitých podmienok (kolaudačné rozhodnutie atď.)

64 Toto pravidlo neplatí, ak sú prijímané zmeny v skrátenom legislatívnom konaní.

65 Ak podnikateľ požiada o stanovisko príslušný úrad, ten mu ho zdarma poskytne a zároveň ho zverejní na svojom webovom sídle (ak tam takéto ešte zverejnené nie je). Ak tam už identické stanovisko je, pošle žiadateľovi link na príslušné stanovisko. V súčasnosti je možné získať záväzné stanovisko podľa ust. § 53a zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní. Podľa ust. § 53c sa poplatky za ne pohybuju od 4 000 eur až do výšky 30 000 eur, čím je daný inštitút pre väčšinu subjektov nedostupný.

66 Primerane upravíme ust. § 200 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z.. Trovy vyššie ako výška pohľadávky bez príslušenstva znáša exekútor (ust. § 200 ods. 3).

67 Dnes je možné, aby podali takýto návrh minimálne dvaja veritelia. Podmienky na vyhlásenie konkurzu ostanú nezmenené, ide o uľahčenie možnosti takýto návrh podať.

68 Ak si podnikateľ faktúru zaúčtuje a započíta ju do kontrolného výkazu DPH (zrejme s cieľom nárokovať si vrátenie DPH a uviesť si fakturovanú sumu do nákladov), má sa za to, že uznal tento záväzok v plnej výške.

Ak túto faktúru včas neuhradí, veriteľ sa môže po tom, ako dlžníka preukáže na dlžobu upozornil (písomná upomienka), obrátiť na daňový úrad a žiadať od neho výpis z kontrolného výkazu. Súčasťou takejto žiadosti je kópia predmetnej faktúry alebo iného dokladu, ktorým dokladuje svoju pohľadávku a daňový úrad mu do troch dní vydá výpis z kontrolného výkazu. Tento výpis obsahuje výlučne údaje uvedené v kontrolnom výkaze, ktoré sa vzťahujú na žiadateľa.

Žiadateľom môže byť, samozrejme, len osoba, ktorá vystavila faktúru (alebo iný doklad) a táto faktúra musí byť po lehote splatnosti. Takýto výpis z kontrolného výkazu by bol exekučným titulom.

4.7 Reštrukturalizácie ⁶⁹

- 4.7.1. zavedieme podmienku pre reštrukturalizácie minimálne 50% uspokojenie veriteľov počas maximálne 4 rokov ⁷⁰
- 4.7.2. zavedieme povinnosť informovať veriteľov o všetkých krokoch reštrukturalizácie poštou a zverejnením na internete ⁷¹
- 4.7.3. zrušíme obmedzenie, podľa ktorého je na prijatie plánu potrebná väčšina veriteľov, ktorých suma zistených pohľadávok presahuje 1% zistených pohľadávok danej skupiny ⁷²
- 4.7.4. zrušíme pravidlo, podľa ktorého sa skupiny nijako nedotknuté reštrukturalizačným plánom považujú automaticky za skupiny súhlasiace s plánom ⁷³
- 4.7.5. zavedieme pravidlo, podľa ktorého súd nebude môcť nahradiť hlas skupiny, ak aspoň jeden veriteľ, ktorého pohľadávka by za normálnych okolností (bez reštrukturalizácie) nebola nadriadená danej skupine, bude vo výhode oproti danej skupine, o ktorej súhlase má rozhodnúť súd ⁷⁴
- 4.7.6. umožníme subdodávateľom firiem v reštrukturalizácii, ak im neplatia, bez akýchkoľvek sankcií a postihov okamžite vypovedať všetky zmluvné vzťahy alebo pozastaviť pre ne práce
- 4.7.7. zavedieme povinnosť zverejňovať informácie o úspešnosti správcov konkurzov a reštrukturalizácií

69 Proces reštrukturalizácií je na Slovensku nastavený priaznivo pre dlžníkov, poškodzuje veriteľov, pričom jeho základnou filozofiou je za istých okolností zachrániť dlžníka na úkor veriteľov, s cieľom predísť konkurzu dlžníka. Toto v kombinácii s praxou na Slovensku dáva opodstatnenie úvahám o ich zrušení. Nie je však možné vzhľadom na prijaté európske nariadenie zo dňa 20. 05. 2015 o insolvenčnom konaní ([nariadenie EÚ 2015/848](#)), účinné od 17. 06. 2017. Navrhujeme preto v oblasti reštrukturalizácií opatrenia, ktoré znížia možnosti ich zneužívania, zlepšia postavenie veriteľov a sprísnia ich podmienky.

70 Ak dlžník nie je schopný v priebehu 4 rokov splatiť aspoň 50% svojich dlhov, východiskom nie je reštrukturalizácia, ale konkurz.

71 Podľa súčasnej právnej úpravy sa veriteľ dozvie o začatí reštrukturalizácie a ostatných dôležitých náležitostiach iba z Obchodného vestníka. V praxi dochádza často k tomu, že veritelia sa o reštrukturalizácii ani nedozvedia.

72 V súčasnosti sa hlasy drobných veriteľov v danej skupine vôbec nezohľadňujú pri hlasovaní. Myslíme si, že každý veriteľ má právo zúčastniť sa na hlasovaní – bez ohľadu na výšku jeho pohľadávky. Okrem iného sa tým zabráni možným manipuláciám pri hlasovaní.

73 Skupiny veriteľov, ktorí nie sú dotknutí plánom, by mali byť vyčlenené z hlasovania o prijatí reštrukturalizačného plánu. Neexistuje dobrý dôvod, prečo by tieto skupiny mali byť považované za skupiny súhlasiace s plánom, čo zodpovedá súčasnej právnej úprave.

74 Dnes je možné, aby súd rozhodol za skupinu veriteľov, ktorá hlasovala proti prijatiu reštrukturalizačného plánu. Po navrhovanej zmene sa zamedzí tomu, aby skupiny veriteľov, ktorých pohľadávky nie sú podriadené, boli uspokojené menšou mierou bez ich súhlasu.

5. Štátna byrokracia

Oslobodíme občanov od šikanovania úradmi

5.1 Zmena organizácie štátnej správy

- 5.1.1. zrušíme rigidné štruktúry a tabuľkové platy ⁷⁵
- 5.1.2. naštartujeme prechod na projektové riešenia ⁷⁶
- 5.1.3. zavedieme povinnosť pre všetky štátne úrady mať okrem iných dní aj fixne stanovené úradné hodiny v stredu 14:00 – 18:00 hod
- 5.1.4. vytvoríme aplikačné programové rozhranie (public API) pre efektívny prístup k informáciám zverejňovaným verejnou a štátnou správou
- 5.1.5. zlepšíme užívateľské rozhranie webových sídiel štátnych a verejných inštitúcií odstránením nedostatkov v UX dizajne ⁷⁷

5.2 Zoštíhlenie a zefektívnenie štátnej správy

- 5.2.1. zoštíhlime štátnu správu ⁷⁸
- 5.2.2. zefektívňime štátnu správu
- 5.2.3. rozšírime meranie, porovnávanie a zverejňovanie kľúčových ukazovateľov výkonu verejnej správy a následne obmedzíme alebo zrušíme finančnú podporu tých neefektívnych

⁷⁵ Platy: v súčasnosti sa pre stálu službu v štátnej správe rozlišuje 9 platových kategórií, ktoré nepatrične ohraničujú možnosti príjmu a odmien na základe individuálneho výkonu a prínosu. Navrhujeme postupne tieto platové triedy zrušiť a nahradiť ich celkovým rozpočtom na platy a odmeny pre danú organizáciu, v rámci ktorého manažment určí platy zohľadňujúc výkon zamestnanca, ako je to v súkromnej sfére. Štátna správa ďalej určuje kvalifikačné požiadavky na rôzny typ tried a pozícií zastaraným spôsobom. Dôležité je mať napr. vysokoškolské vzdelanie akéhokoľvek smeru, na určitú pozíciu napr. na ministerstve financií sa tak môže kvalifikovať vysokoškolsky vzdelaný veterinár, ale nie človek s kvalitným vzdelaním, ale iného typu, napr. rôznych certifikátov/diplomov z financií a manažmentu, ktoré však nie sú kvalifikované ako „ukončené vysokoškolské vzdelanie“. Navyše, do „platových stupňov“ je zamestnanec zaraďovaný podľa rokov odpracovaných v štátnej službe alebo rokov odbornej praxe, pričom opäť počet odpracovaných rokov nezohľadňuje prínos a kvalitu práce zamestnanca. Ak sa niekto poneviera v štátnej správe dostatočne dlho, nemal by to byť predpoklad na vyšší plat ako pri výkonnejšom zamestnancovi, ktorý pracoval kratšie. Tieto všetky kritériá sú z doby komunizmu, resp. ešte prežitky z Rakúsko-Uhorska, ktoré v dnešnom svete neobstoja.

⁷⁶ Kde je to aplikovateľné, prechod na projektové riešenia odbúraním rigidnej štruktúry úradov a to tak, aby zamestnanci mohli pracovať na projektoch bez ohraničenia svojej sekcie (prv by zmenou malo prejsť Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ktoré je administratívnym ministerstvom).

⁷⁷ UX design (user experience) znamená mieru reálnej použiteľnosti webu. Zavedieme minimálne štandardy pre zjednotenie webových stránok samospráv, s cieľom sprehľadniť dostupnosť povinne zverejňovaných dokumentov a údajov na elektronickej úradnej tabuli.

⁷⁸ V princípe podporujeme reformu ESO, t. j. systematickú redukciu rozpočtových organizácií štátnej správy – podľa plánov vlády Roberta Fica z 916 na 58.

Vláda však táj súčasný stav tejto reformy, preto nie je možné vyhodnotiť jej reálnu úspešnosť. V súčasnosti prebieha z našej strany snaha o interpeláciu ministra zodpovedného za reformu – Roberta Kaliňáka. V prípade, že dostaneme presnú odpoveď, vyhodnotíme daný stav a navrhujeme ďalšie vylepšenia podľa nasledujúceho princípu:

Úrady treba v prípade ich nadbytočnosti zrušiť bez náhrady. Ak činnosť musí zostať zachovaná, budeme presadzovať zlúčenie s príbuznými organizáciami, a to v prípadoch, keď môžeme docieľiť úspory zo synergií.

- 5.2.4. zavedieme zverejňovanie všetkých poskytovaných informácií v zmysle infozákona ⁷⁹
- 5.2.5. zavedieme pokuty pre štátnu správu pre prípad nedodržania lehoty a ich zosobnenie zodpovednému úradníkovi (rovnaký meter) ⁸⁰

5.3 Zníženie byrokracie

- 5.3.1. zavedieme pravidlo, aby sa každé štátom vyžadované tlačivo muselo dať vyplniť aj elektronicky (e-Government)
- 5.3.2. štátna správa nebude môcť vyžadovať tieto doklady, keďže nimi už disponuje:
- ✓ Potvrdenie o nedoplatkoch/preplatkoch na dani
 - ✓ Potvrdenie o nedoplatkoch/preplatkoch v Sociálnej poisťovni
 - ✓ Výpis z registra trestov
 - ✓ Odpis z registra trestov
 - ✓ Výpis z obchodného registra
 - ✓ List vlastníctva
 - ✓ Potvrdenie o štátnom občianstve ⁸¹
 - ✓ Potvrdenie o poistení auta
 - ✓ Doklady od auta (technický preukaz)
- 5.3.3. zavedieme povinnosť pre štátnu správu na požiadanie vydať/sprístupniť dokumenty uvedené v bode 5.3.2 v elektronickej forme a potvrdené elektronickým podpisom
- 5.3.4. predĺžime interval povinnosti absolvovať technickú a emisnú kontrolu pre osobné a malé nákladné motorové vozidlá a motocykle - na prvú kontrolu od evidencie vozidla po 5 rokoch a následný interval na každé 3 roky ⁸²
- 5.3.5. zrušíme povinnosť vykonávania technickej kontroly pre nebrzdené prípojné vozidlá ⁸³

⁷⁹ Tieto merania, porovnávanie a zverejňovanie zavedieme do všetkých oblastí (školy, zdravotníctva, prokuratúry, súdnictva, atď.). Kľúčovými ukazovateľmi sú napríklad platy absolventov stredných škôl, počet pooperačných infekcií v nemocniciach, výška uspokojenia pohľadávok veriteľov v procese reštrukturalizácie, atď.). Následne obmedzíme štátnu finančnú podporu napríklad neefektívnych vysokých a stredných škôl a poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, atď.

⁸⁰ Ak orgán štátnej správy nedodrží zákonom stanovenú lehotu (vydanie potvrdení, povolení, certifikátov), zaplatí za to dotknutej osobe (či už fyzickej alebo právnickej) rovnakú pokutu, akú platia za nedodržanie lehôt občania a právnické osoby. Tieto pokuty budú zosobnené zodpovednému úradníkovi.

⁸¹ Platí len v prípade občanov SR.

⁸² Predĺžime intervaly kontrol STK a EK - z dnešnej povinnosti kontroly do 4 rokov od prvej evidencie vozidla a následnej kontroly každé 2 roky. Intervaly STK stanovuje ust. § 47 zákona č. 578/2006 Z.z. - vyhlášky Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o niektorých ustanoveniach zákona č. 725/2004 Z.z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Intervaly EK stanovuje ust. § 2 b vyhlášky MDPT SR č. 265/1996 Z.z. o emisných kontrolách cestných motorových vozidiel v znení vyhlášky MDPT SR č. 307/1999 a vyhlášky MDPT SR č. 21/2002 Z.z.

⁸³ Technický stav nebrzdených vozíkov je možné kontrolovať pri priebežných kontrolách policajných hliadok v teréne, nakoľko tieto nemajú ani len brzdy, ich kontrola si nevyžaduje testovanie v špecializovaných zariadeniach.

- 5.3.6. predĺžime interval povinného metrologického overovania váh a ďalších meracích prístrojov z 2 rokov na 3 roky ⁸⁴
- 5.3.7. zavedieme férový prístup v oblasti štátom stanovených lehôt tak, že bude platiť jednotná základná lehota 30 dní, pričom niektoré lehoty, ktoré sú v súčasnosti kratšie, predĺžime, napríklad:
- ✓ lehotu na vrátenie kartičky poistenca pri zániku verejného zdravotného poistenia predĺžime z 8 na 30 dní
 - ✓ lehotu na neodhlásenie ukradnutého firemného auta predĺžime zo 14 na 30 dní
 - ✓ lehotu na vykonanie kontroly technického stavu motorového vozidla (STK) po uplynutí termínu platnosti predĺžime z 0 na 30 dní

5.4 Zastavenie šikanovania pokutami

- 5.4.1. zavedieme zákaz vyrubenia pokuty počas prvých siedmich dní po skončení lehoty ⁸⁵
- 5.4.2. zavedieme pravidlo, keď výška pokuty nesmie prevýšiť výšku istiny pri finančných nedoplatkoch
- 5.4.3. pokuty nebudú plánovaným príjmom verejných rozpočtov ⁸⁶
- 5.4.4. zavedieme pravidlo, aby bola pri prvom porušení uplatňovaná najnižšia sadzba
- 5.4.5. zavedieme pravidlo, aby za rovnaké pochybenie mali všetky subjekty rovnakú pokutu ⁸⁷
- 5.4.6. zavedieme pravidlo, keď štát nesmie vymáhať platbu nižšiu ako 5 eur
- 5.4.7. znížime výšku pokuty najmenej 1 milión eur na najmenej 10 tisíc eur, ak sa v priebehu jedného roka nájde v predajni trikrát po sebe tovar čo i len jeden deň po dátume spotreby

***Obmedzíme štátnu byrokráciu
a plytvanie verejnými zdrojmi.***

⁸⁴ Podľa zákona č. 142/2000 Z.z.

⁸⁵ Pokutovať bude možné až od ôsmeho dňa, pričom ale v ôsmy deň bude pokuta za osem dní, nie za jeden.

⁸⁶ Vybrané pokuty budú použité na zníženie verejného dlhu.

⁸⁷ Výšku pokuty môže ovplyvňovať len samotné pochybenie, výška spôsobenej škody, atď., nie subjekt, ktorý pochybil. Inými slovami - nesmie byť rozdielna výška pokuty za to isté pochybenie pre podnikateľa a pre bežného občana.

5.4.8. zrušíme nezmyselné pokuty:

- ✓ pokutu, ak je bloček z pokladnice mechanicky poškodený pri odtrhnutí, pričom štandardne spĺňa všetky náležitosti
- ✓ pokutu, ak na pokladničnom bločku sú len estetické alebo pravopisné nedostatky (veľké/malé písmo, diakritika)
- ✓ pokutu za pohyb mimo vyznačeného turistického chodníka v treťom stupni ochrany prírody v prípade, že tadiaľ vedie cesta
- ✓ pokutu prepravným firmám za to, ak nestahujú údaje z kariet všetkých šoférov každých 28 dní bez ohľadu na to, či sú šoféri na cestách, osobitne v zahraničí⁸⁸
- ✓ pokutu za neoboznámenie klienta s maržou za finančné sprostredkovanie, vopred a písomne⁸⁹
- ✓ pokutu za nesprávne označenie súvisiace so zákazom fajčenia v maloobchodných priestoroch⁹⁰
- ✓ pokutu za absenciu povolenia Úradu verejného zdravotníctva (hygiena) na prevádzku administratívnej činnosti
- ✓ zavedieme povinnosť pre úrad, ktorý ak stanoví pokutu preukázateľne v dôsledku vlastnej chyby, musí ju napraviť bez osobitnej žiadosti od poškodeného subjektu a skoordinať odsúhlasenie s nadriadeným orgánom, ak je toto potrebné⁹¹

5.5 Zjednodušenie stavebného konania

- 5.5.1. vytvoríme jednotné kontaktné miesto pre celé stavebné konanie (stavebný úrad)⁹²
- 5.5.2. zavedieme povinnosť pre stavebný úrad vopred vydať žiadateľovi záväzný zoznam požadovaných dokumentov⁹³
- 5.5.3. zavedieme povinnosť stavebného úradu dodržiavať lehoty v konaní, pod hrozbou sankcie vrátenia správneho poplatku žiadateľovi a jeho následného zosobnenia starostovi resp. vedúcemu stavebného úradu

88 Podľa ust. § 37 ods. 3 písm. d) zákona č. 126/2006 Z.z. Takisto prehodnotíme zákon, aby napr. boli akceptované inštrukcie pre vodiča kamiónu poslané elektronickou formou.

89 Podľa novely zákona č. 186/2009 Z.z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve.

90 Od 1. apríla 2009 ukladá zákon povinnosť fyzickým osobám podnikateľom a právnickým osobám umiestniť v priestoroch, kde je zákaz fajčenia, na viditeľnom mieste trvalý oznam s informáciou, kde a na ktoré kontrolné orgány sa môžu sťažovatelia obrátiť, ak dochádza k porušovaniu zákona o ochrane nefajčiarov. Kontrolné orgány, ktoré sú povinné vykonávať kontrolu dodržiavania zákona, sú uvedené v ust. § 9 až § 11 zákona o ochrane nefajčiarov.

Kontrolné orgány :

- Železničná polícia
- Slovenská obchodná inšpekcia
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva
- Požiarny zbor SR

91 Napr. pre daňový úrad to dosiahneme úpravou zákona č. 563/2009 Z.z., ust. § 157 - úľava zo sankcie alebo odpustenie sankcie.

92 V zmysle vízie MV SR: „MV SR pracuje s víziou, že občan navštívi klientske pracovisko úradu iba raz, keď jednoduché podanie vybaví obratom a pri zložitejšej agende bude s informáciami pracovať úrad, ktorý zabezpečí všetko potrebné pre občana. Cieľom je, aby občanovi stačilo jedno podanie voči orgánom štátnej správy a klientske centrá budú zodpovedné za zabezpečenie komunikácie s relevantnými úradmi a doručenie finálneho produktu (vo forme dokladu či vydaného rozhodnutia) alebo služby (vo forme informácií či inštrukcií) pre občana“.

93 Opatrenie vylúči dodatočné požiadavky a zbytočné prietahy hlavne pri procese kolaudácie stavby.

6. Transparentnosť a boj proti korupcii

Zastavíme plytvanie, kradnutie a zneužívanie moci

Kapitola bola vypracovaná po konzultácii s Transparency International Slovensko

6.1 Podnikateľské subjekty, verejné obstarávanie

- 6.1.1. rozšírime zákaz podnikania osobám, ktoré sa dopustili ekonomickej alebo korupčnej trestnej činnosti ⁹⁴
- 6.1.2. zavedieme zverejňovanie zoznamu osôb so zákazom podnikania (register diskvalifikácií)
- 6.1.3. zamedzíme účasti na verejnom obstarávaní osobám, ktoré spáchali úmyselný trestný čin ⁹⁵
- 6.1.4. zavedieme zverejňovanie vlastníckych štruktúr právnických osôb, ktoré vstupujú do obchodného vzťahu so subjektmi verejnej správy, tzv. konečných užívateľov výhod vrátane súvisiacich finančných tokov ⁹⁶
- 6.1.5. zakážeme utajovanie zmlúv a ich častí na základe obchodného tajomstva pri verejnom obstarávaní ⁹⁷
- 6.1.6. uľahčíme vyhľadávanie v registri zmlúv ⁹⁸

⁹⁴ Dnes je zákaz činnosti len jednou z možných sankcií. Zmena sa bude týkať automatického zákazu vykonávať funkciu na určité obdobie osobám, ktoré sa dopustia korupčnej trestnej činnosti alebo závažnejšej hospodárskej trestnej činnosti. Jedná sa o:

- člena štatutárneho orgánu,
- člena dozorného orgánu,
- vedúceho organizačnej zložky podniku,
- vedúceho podniku zahraničnej osoby,
- vedúceho organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby,
- prokuristu.

Za týmto účelom bude sprísnená súčasná trestná legislatíva.

⁹⁵ To platí aj pre skutky, ktoré končia dohodou o vine a treste (Figuruje v odpise z registra trestov).

⁹⁶ V elektronických systémoch Úradu pre verejné obstarávanie.

⁹⁷ Tento zákaz sa netýka utajovania v zmysle zákona o ochrane utajovaných skutočností.

⁹⁸ Produkty budú vyhľadateľné podľa výrobcu, typu tovaru, obstarávateľa a ceny.

- 6.1.7. transparentnú verejnú databázu obstarávaní ⁹⁹
- 6.1.8. zavedieme pre všetky subjekty verejnej správy zverejňovanie kumulatívneho finančného čerpania zo zmlúv a rámcových dohôd, uzavretých na základe výsledku verejného obstarávania ¹⁰⁰
- 6.1.9. zavedieme zverejňovanie analýzy predpokladanej návratnosti pred každou investíciou realizovanou z verejných zdrojov so sumou nad 10 miliónov eur, pričom táto bude rešpektovať princípy Total Cost of Ownership (TCO) a jej výsledky sa premietnu do kritérií obstarávania ¹⁰¹

6.2 Úrady štátnej správy, funkcionári, nemocnice

- 6.2.1. zavedieme hmotnú zodpovednosť verejných funkcionárov za preukázané škody spôsobené na majetku štátu alebo pri nakladaní s verejnými finančnými prostriedkami
- 6.2.2. zavedieme spresnené majetkové priznania pre verejných funkcionárov
- 6.2.3. zavedieme zrýchlené konania za oficiálny poplatok v týchto rozhodovacích procesoch správnych orgánov ¹⁰²:
 - ✓ zápis alebo zmena údajov do Obchodného registra
 - ✓ zápis do katastra nehnuteľností ¹⁰³
 - ✓ zápis a zmeny v zozname podnikateľov vedenom na Úrade verejného obstarávania
 - ✓ zápis samostatne hospodáriaceho roľníka do evidencie
 - ✓ vydanie predbežného opatrenia súdom
 - ✓ povolenie na ambulantný predaj a organizovanie jarmokov
 - ✓ povolenie reklamných a informačných zariadení
 - ✓ súhlas vstupu na verejný pozemok
 - ✓ povolenie na užívanie verejného priestranstva

99 Vestník verejného obstarávania bude pretransformovaný na webový portál tak, aby umožnil vyhľadávanie informácií podľa víťaza zákazky, objemu zákazky, počtu uchádzačov, geografickej lokality uchádzača. Zároveň tak, aby si užívateľ mohol ľahko zoradiť historické údaje v štatistikách ako napr. uchádzači/obstarávatelia s najväčším objemom zákaziek, víťazi zoradení v závislosti od foriem obstarávania a počtu konkurenčných uchádzačov, a podobne.

100 Zabránilme tým prečerpaniu vysúťaženej hodnoty zákazky, napr. pri obstarávaní podriadenými organizáciami.

101 Zverejňovanie predpokladanej návratnosti investícií má slúžiť k vytvoreniu obrazu o tom, či sú dané investície návratné, či ich návratnosť nie je príliš dlhá, resp. či sú dané investície pri istej návratnosti potrebné (napr. pri výstavbe jadrovej elektrárne, atď.). Cieľom uplatnenia princípov TCO (celkových nákladov na vlastníctvo) je zaistiť, aby náklady nezahrňovali len obstarávaciu cenu, ale všetky ďalšie výdaje vznikajúce v súvislosti s vlastníctvom statku. Rozširovanie tohto princípu budeme presadzovať vo verejnom obstarávaní postupne aj pod uvedený limit tam, kde je to efektívne.

102 Podobne tak, ako dnes existuje poplatok za zrýchlené vystavenie cestovného pasu (čo výrazne znížilo korupčné správanie), chceme túto možnosť zaviesť všade, kde to bude možné.

103 V súčasnosti je štandardná lehota 30 dní a zrýchlená 14 dní, čo sa ukazuje ako nedostatočné. Navrhujeme zaviesť lehotu na zápis v nasledujúci pracovný deň po podaní návrhu.

- 6.2.4. zavedieme zverejňovanie dohôd o vykonaní práce a dohôd o pracovnej činnosti u všetkých orgánov štátnej správy ¹⁰⁴
- 6.2.5. zavedieme flexibilný internetový systém pre anonymné nahlasovanie prípadov korupcie ¹⁰⁵
- 6.2.6. zavedieme používanie telových kamier príslušníkom dopravnej polície ¹⁰⁶
- 6.2.7. zavedieme povinné zverejňovanie výsledkov hospodárenia podnikov s väčšinou účasťou štátu
- 6.2.8. rozšírime okruh osôb povinných poskytovať informácie aj na podniky s väčšinou účasťou štátu
- 6.2.9. zavedieme sprístupňovanie informácií v elektronickej forme ako minimum a zavedieme štandardy zverejňovania dokumentov v elektronickej forme ¹⁰⁷
- 6.2.10. zavedieme zverejňovanie informácií o hospodárení zdravotných zariadení a poskytovaní zdravotnej starostlivosti ¹⁰⁸
- 6.2.11. zavedieme zverejňovanie zoznamu lekárskeho výkonov hrazených zo zákonného zdravotného poistenia vrátane detailných požiadaviek kladených na ich poskytnutie a zoznamu úkonov nadštandardnej zdravotnej starostlivosti ¹⁰⁹
- 6.2.12. naďalej budeme postupovať pri obsadzovaní politických nominácií s maximálnou starostlivosťou a obozretnosťou s cieľom nominovať len slušných a schopných ľudí ¹¹⁰
- 6.2.13. zavedieme pre inštitúcie štátnej a verejnej správy obmedzenie mať len jeden bankový účet vedený v Národnej banke Slovenska, pričom pohyby na tomto účte budú zverejňované v elektronickej podobe
- 6.2.14. zavedieme zverejňovanie plátov riadiacich pracovníkov štátnej a verejnej správy
- 6.2.15. zavedieme povinnosť zverejňovať príjmy od štátu pre všetky fyzické a právnické osoby bez rozdielu

¹⁰⁴ V súčasnosti táto povinnosť nie je zavedená a vytvára priestor na korupciu formou nekontrolovaného množstva uzavretých dohôd s tzv. „čiernymi externými pracovníkmi“, ktorí v reálne neodvážajú žiadnu prácu. Z pohľadu ochrany osobných údajov budú tieto dohody zverejňované rovnako, ako sú zverejňované dohody asistentov poslancov.

¹⁰⁵ Tento systém pridelí nahlasovateľovi korupčného prípadu jednoznačný, ale anonymný identifikátor, vďaka ktorému bude môcť udržiavať komunikáciu s orgánmi činnými v trestnom konaní počas celého vyšetrovania prípadu bez strachu z odhalenia svojej totožnosti.

¹⁰⁶ Minimalizácia korupčného správania sa účastníkov dopravnej premávky aj policajtov.

¹⁰⁷ Mnohé štátne úrady zneužívajú klauzulu infozákona, keď v prípade nehody so žiadateľom o forme sprístupnenia informácie ju môžu ponúknuť „k nahliadnutiu.“ To v praxi sťažuje alebo zabraňuje prístupu k informáciám žiadateľom mimo Bratislavu.

¹⁰⁸ Napríklad hospodárske výsledky, zmluvy, počty pracovníkov a lôžok, čakacie listiny (samozrejme, pri zachovaní zákona o ochrane osobných údajov a lekárskeho tajomstva).

¹⁰⁹ Napríklad maximálne čakacie doby, technické a personálne vybavenie, dostupnosť podľa maximálnej doby dopravy pacienta do daného zdravotníckeho zariadenia, atď.

¹¹⁰ Aj naďalej budeme bojovať proti politickým nomináciám a funkcionárom verejne spájanými s korupciou a klientelizmom (napr. Pavol Paška, Pavol Pavlis, Renáta Zmajkovičová, atď.) a budeme vytvárať slušnú alternatívu schopnú zodpovedne zastupovať záujmy občanov Slovenska (ľuďmi ako Jozef Čentéš, Maroš Žilinka, Ľuboš Lopatka, atď.).

6.3 Samospráva ¹¹¹

- 6.3.1. rozšírime okruh osôb povinných poskytovať informácie aj na podniky s väčšinouovou účasťou obce
- 6.3.2. zavedieme povinnosť obce zahrnúť pri prenájme do nájomných zmlúv možnosť vypovedania zmluvy zo strany obce
- 6.3.3. zavedieme zverejňovanie uvedených informácií obcí na ich oficiálnom webovom sídle:
 - ✓ materiály zo zasadnutí obecných zastupiteľstiev ¹¹²
 - ✓ zmluvy, dodatky k zmluvám a faktúry
 - ✓ výsledky hospodárenia podnikov s väčšinouovou účasťou obce
 - ✓ informácie o verejnom obstarávaní ¹¹³
 - ✓ informácie o výsledku verejných obchodných súťaží obcí ¹¹⁴
 - ✓ informácie o hospodárení obce ¹¹⁵
 - ✓ rozhodnutia o pridelení dotácie/grantu ¹¹⁶
- 6.3.4. zavedieme elektronickú evidenciu žiadostí na oficiálnom webovom sídle obce s možnosťou sledovania ich stavu:
 - ✓ žiadosť o pridelenie bytu
 - ✓ žiadosť o prevod bytu do osobného vlastníctva
 - ✓ žiadosť o miesto v sociálnom zariadení, ktorého zriaďovateľom je obec
 - ✓ žiadosť o miesto v predškolskom zariadení, ktorého zriaďovateľom je obec

Znížime korupciu a zvýšime transparentnosť.

¹¹¹ Uvedené opatrenia sú navrhnuté pre obce s prístupom k internetu, ktoré majú viac ako 500 obyvateľov.

¹¹² Jedná sa o tieto materiály: Oznámenia o konaní, poznámky, zápisnice, analýzy, posudky, rozpočty, výročné správy a iné podklady.

¹¹³ Interné smernice, oznámenia o verejných obstarávaniach, informácie o ustanovení komisií pre hodnotenie ponúk a riešení žiadostí, výsledky obstarávaní.

¹¹⁴ Zverejňovanie bude vrátane zápisníc pri predaji alebo prenájme majetku, spolu s povinnosťou zaslať uvedené všetkým uchádzačom.

¹¹⁵ Návrh rozpočtu, zmeny schváleného rozpočtu a finančné výročné správy za posledné minimálne tri po sebe nasledujúce roky.

¹¹⁶ Vrátane hodnotiacich tabuliek k jednotlivým projektom, správ o realizovaných akciách financovaných z dotácie/grantu a pozvánok na podujatia financované z dotácie/grantu.

Verejné financie

Efektívnosť a konsolidácia – neplytvať a nezadlžovať budúce generácie

Prioritou vo verejných financiách je skoncetrovať zdroje na užitočné a efektívne oblasti a reálne (nie len účtovne) zastaviť zadlžovanie budúcich generácií. Preto chceme do konca volebného obdobia dosiahnuť štrukturálne vyrovnaný rozpočet verejnej správy a verejný dlh znížiť pod prvé sankčné pásmo zákona o rozpočtovej zodpovednosti (dnes 50 % HDP).

Východiská

Plytvanie

Hodnotiaci správa Európskej komisie konštatuje, že „efektívnosť našej verejnej správy je hlboko pod priemerom EÚ“.

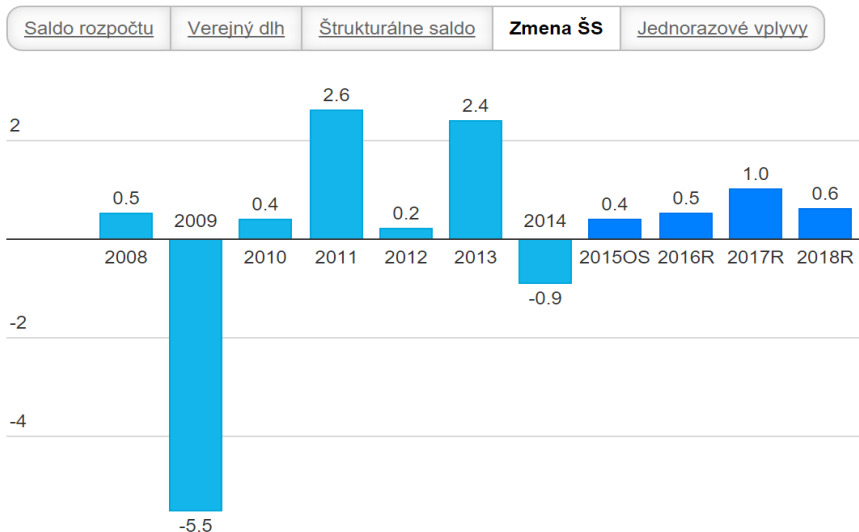
Verejný dlh je bez reforiem neudržateľný. **Lepším riešením, než zvyšovať dane, alebo plošne šetriť je zvyšovať efektívnosť** využívania prostriedkov, ktoré má k dispozícii, a to nie je možné bez merania výsledkov. A bez toho, aby tieto informácie boli poskytnuté aj občanom, ktorých sa týkajú.

Situácia však zatiaľ vyzerá inak: Súdy zatiaľ nezverejňujú desaťtisíce rozhodnutí aj napriek zákonu. Informácie o tom, ako nemocnice plnia indikátory kvality sa verejnosti dostávajú len cez obrovské prekážky. Štát, rodičia, či žiaci nemajú zatiaľ informácie o tom, koľko zarábajú absolventi stredných škôl, na ktoré sa hlásia, nemajú ani informácie o nezamestnanosti absolventov bakalárskeho či doktorandského štúdia.

Zvýšením efektívnosti celej verejnej správy by bolo reálne možné ušetriť každoročne niekoľko percent HDP. SaS s tým vo svojom programe ráta.

Zadlžovanie

Vláda Roberta Fica tvrdí, že verejné financie konsoliduje. Lenže prepočet Rady pre rozpočtovú zodpovednosť (RRZ) hovorí, že je to presne naopak. **Podľa RRZ by sa bez jednorazových príjmov rozpočtu priblížil v roku 2015 verejný dlh hranici 57 %, nie oficiálnej úrovni 53 %**. V roku 2014 vláda Roberta Fica zvýšila štrukturálny deficit (viď graf) a **znižila tak našu šancu udržať verejný dlh** na kontrolovateľnej úrovni.

Pritom práve v tomto volebnom období mala mimoriadne dobrú šancu (v budúcnosti bude situácia ťažšia):

Keď v EÚ prebieha kvantitatívne uvoľňovanie, čiže „tlačenie peňazí“, ktoré malo dať európskym politikom čas na to, aby prišli s reformnými nápadmi na to, ako znížiť deficit; zatiaľ získavame stovky miliónov eur za tranzit plynu; zatiaľ nestúpa sociálne a politické napätie vyplývajúce z posúvania hranice veku odchodu do dôchodku a z nižšej valorizácie dôchodkov; ročne Slovensko dostáva zhruba dve miliardy eur z eurofondov; Ficova druhá vláda si „pomohla“ otvorením druhého piliera; Ficova druhá vláda neriešila rastúci dlh v zdravotníctve oddĺžením nemocníc; zatiaľ verejné financie nečelia dôsledkom starnutia obyvateľstva; zatiaľ sa do oficiálneho dlhu Slovenska nerátajú ekologické dlhy; svetové ceny ropy sú stále mimoriadne nízke; dane sa vyberajú lepšie než v minulosti.

Deficitným hospodárením Ficova **vláda zakrýva skutočnosť**, že (zjednodušene) **každý kilometer prejazdený vo vlakoch „zadarmo“ a každý kilometer predražene postavených diaľnic sa prejaví v slabšom zdravotníctve, cez rast daní vo vyšších cenách a nižších mzdách, vo vyššej nezamestnanosti, v nižších dôchodkoch aj v slabšej podpore rodín s deťmi.**

Opatrenia

Strana SaS bude presadzovať opatrenia, ktoré prinesú zníženie dlhu a deficitu verejnej správy nepriamo, rozložené v čase (cez **dynamické efekty**) a opatrenia, ktoré prinesú tieto efekty priamo po ich zavedení (cez **statické efekty**).

Do prvej skupiny patrí napríklad [zavedenie rovnej dane](#). Nízkej a bez výnimiek. Tá zvýši hospodársky rast, čo umožní zvýšiť zamestnanosť, znížiť výdavky na sociálnu sieť, znížiť

výdavky na verejnú správu vyplývajúce z nutnosti kontrolovať zložitý daňový systém s mnohými výnimkami. Súčasne to umožní nominálne zvýšiť objem vybraných daní, ak by si to situácia ešte vyžadovala.

Do skupiny s dynamickými efektmi patria aj opatrenia **znižujúce korupciu a klientelizmus**. [Voliči strany SaS uplácajú podľa agentúry Focus ďaleko najmenej](#). SaS je strana, ktorá reprezentuje voličov, ktorí majú najväčší záujem na potlačaní korupcie a tomu zodpovedá aj jej program.

Kľúčovým problémom verejných financií je neehospodárne narábanie s verejnými zdrojmi. Základným systémovým riešením je zvýšenie efektívnosti pomocou **merania a zverejňovania „KPI“, kľúčových ukazovateľov výkonu verejnej správy**. Ficova vláda sa tomu bráni, SaS verí, že aj týmito opatreniami svojho programu bude schopná po voľbách [znižovať plytvanie vo verejných financiách](#).

Do druhej skupiny opatrení (s okamžitou účinnosťou) patria napríklad [prehodnotenia populistických krokov vlády Roberta Fica](#) a nasledujúce kompenzačné opatrenia:

Kompenzačné úsporné opatrenia (neuvedené v ekonomickom programe SaS Agenda 2020)

Zrušiť výnimky v pravidlách pre spotrebnú daň z uhlia; obmedziť, resp. úplne zastaviť poskytovanie investičných stimulov súkromným firmám; zrušiť verejnú podporu uhoľného baníctva a kompenzovať baníkov vo výške celej ročnej mzdy; privatizácia napríklad: TIPOS, BIONT, SHMÚ, regionálne letiská, podniky SAD; zrušiť podporu stavebného sporenia; spätne vyhodnotiť pomoc podnikom pri tvorbe a záchrane pracovných miest, finančne motivovať úrady práce a firmy na znižovaní nezamestnanosti v najviac postihnutých regiónoch; zrušiť nútené rozširovanie platnosti kolektívnych zmlúv; presadzovať v rámci EÚ znižovanie investičných stimulov na nulu; zaviesť analógiu dlhovej brzdy v rezorte zdravotníctva. Bez príjmov z privatizácie by uvedené opatrenia znamenali zníženie deficitu v roku 2016 približne o 275 miliónov eur, dlhodobu približne o 0,4 % HDP.

Richard Sulík

predseda SaS a poslanec Európskeho parlamentu

e-mail: richard@sulik.sk

mobil: 0903 870 100

Jana Kiššová

podpredsedníčka SaS a poslankyňa NR SR

e-mail: jana.kissova@strana-sas.sk

mobil: 0914 770 100

Jozef Mihál

podpredseda SaS a poslanec NR SR

e-mail: jozefmihal@gmail.sk

mobil: 0911 233 878

Ľubomír Galko

podpredseda SaS a poslanec NR SR

e-mail: lubomir.galko@gmail.sk

mobil: 0904 786 152

Eugen Jurzyca

tímlíder SaS pre verejné financie

a poslanec NR SR

e-mail: jurzycaeugen@gmail.sk

mobil: 0917 858 555

Jozef Rajtár

tímlíder SaS pre štíhly štát

e-mail: rajtar@yahoo.com

mobil: 0908 906 277

Tím Agenda 2020

Vydala politická strana **Sloboda a Solidarita** v septembri 2015,
Priemyselná 8, 821 09 Bratislava, sas@strana-sas.sk.

Rozmnožovanie, kopírovanie alebo zakomponovanie
uvedených textov prípadne ich častí v iných materiáloch
je vítané, avšak len s uvedením zdroja.

sas
Sloboda Solidarita